

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Faruk Çelik tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

M. Bakan

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Birçok canlının yaşamında ilk gıdası olan süt, her yaştan insanın da mutlaka tüketmesi gereken bir besin maddesidir. Beyin gelişimi bakımından hayati öneme sahip aminoasitler, başta süt ve süt ürünleri olmak üzere sadece hayvansal kökenli proteinlerde bulunmaktadır. İnsanların sağlıklı olarak büyümesi ve gelişmesi için düzenli olarak süt ve süt ürünleri tüketmeleri gerekmektedir.

Türkiye'de özel sektöre ait ilk işletme 1975'de kurulmuş, geçtiğimiz 22 yıl içinde bu sayı giderek artarak şu an 70'in üzerinde firma, 100 tonun üzerinde süt işletir duruma gelmiştir. 2013 yılında bir önceki yıla göre %4,7 artarak 18,2 milyon ton, 2014 yılında da %1,6 artarak 18,5 milyon ton olarak gerçekleşmiş, 2015 yılında ise %0,9 oranında artarak 18.654.682 ton olmuştur. 2016'da toplanan inek sütü miktarı, bir önceki yıla göre yüzde 3 artarak, 8 milyon 937 bin 141 tondan 9 milyon 213 bin 189 tona yükselmiştir. Türkiye bu üretim rakamları ile dünyada en çok süt üreten ülkeler arasında 9. sırada yer almaktadır.

Ancak, Türkiye'deki süt işletmelerinin dağınık olması, kalite düşüklüğü, arz fazlalığından kaynaklanan fiyat düşüşleri, yüksek maliyet, süt arz-talep dengesizliği, hayvan laktasyon düzensizliği, verim düşüklüğü, kayıt dışılık, bilgi eksikliği, hayvan hastalıkları ülkemizdeki başta süt üreticilerinin, sonra da süt endüstrisinin belli başlı sorunlarıdır ve her biri yüksek önem arz etmektedir. Özellikle fiyatlardaki aşırı düşüşler üreticinin hayatını idame ettirmesini ve üretime devam etmesini engelleyecek boyutlara ulaşmıştır.

Türkiye'de kişi başına tüketilen süt miktarı süt eşdeğeri olarak ortalama yılda 238 kg kadar tahmin edilmesine karşın, hane halkı besin tüketim araştırmaları, yıllık tüketimin birey başına 65 kg civarında olduğunu göstermektedir. Bu miktar, dünyada 109 kg, Asya'da 73 kg, Avrupa'da 280 kg, AB'de 288 kg, Kuzey Amerika'da 274 kg, İsrail'de 150 kg, İtalya'da 184 kg, Hollanda'da ise 574 kg kadardır. İçme sütü tüketimimizin ise 37 kg seviyelerinde olduğu tahmin edilmektedir ve bu miktar gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında oldukça düşüktür. Devlet, süt tüketimini özendirmeye yönelik daha geniş projeler yürütmeli, Belediyelerin okul öncesi çağda çocuğu olan yoksul ailelere süt ve süt ürünleri dağıtımına yönelik devlet destekli projeleri uygulanmalıdır. Keza, süt tüketiminin artırılmasına yönelik kamu spotları yaygınlaştırılmalıdır. Bu bağlamda;

- 1) Bakanlığınızın ülkedeki süt işletmelerinin kalitesini ölçme, değerlendirme ve uygunluğuna karar verme mekanizması nasıl işlemektedir?
- 2) Süt piyasasında arz-talep-fiyat dengesini kurmak ve üreticiyi içinde bulunduğu zor durumdan çıkarmak üzere Bakanlığınız bir çalışma yapmakta mıdır? Bu konuda alınacak önlemler nelerdir?
- 3) Süt üretiminde kaliteyi artırmaya yönelik almış olduğunuz tedbirler var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- 4) Türkiye'de süt tüketimini artırmaya ve halkı bu konuda bilinçlendirmeye yönelik yürüttüğünüz çalışmalar ve öngördüğünüz projeler nelerdir?
- 5) Kayıt dışı süt üretimine karşı Bakanlığınızın geliştirmiş olduğu kontrol ve yaptırım mekanizması nasıl işlemektedir?